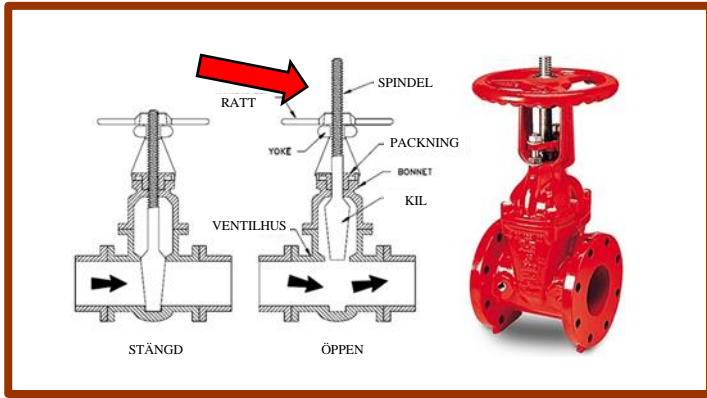
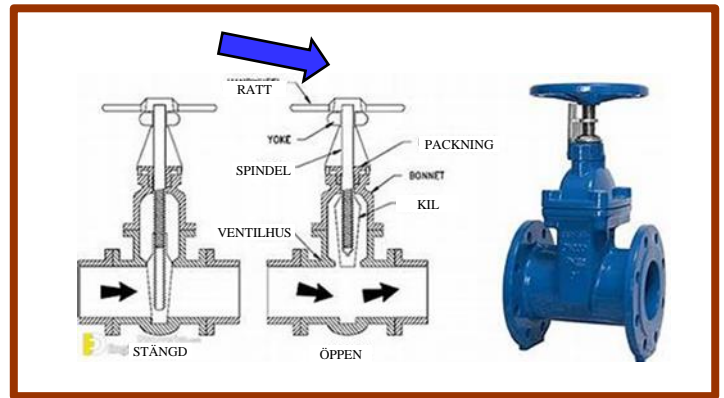

Vilseledande situationer kan leda till en katastrof

Januari 2024

Figur 1: Ventiler med stigande spindel

Figur 2: Ventiler med icke-stigande spindel

En stor mängd bensin lossades från ett fartyg till flera lagringstankar vid en bränsleterminal. Arbetsledaren gjorde en felaktig uppskattning av tiden det tar att fylla en tank och bränslet rann över till -invallningen. Tyvärr hade dräneringsventilen för regnvatten på invallningen lämnats öppen och bensin rann ut till utjämningsbassängen i närheten av vattenreningsanläggningen (WWT). Pumparna i WWT-området var inte klassade för brandfarliga gaser. Gasen antändes och branden spred sig tillbaka mot den överfyllda tanken. Ett antal explosioner och en brand som spred sig till hela anläggningen fick katastrofala följder på anläggningen, närsamhället och känsliga miljöområden runt terminalen.

Hur blev det så här?

I tankområdet är invallningarnas dräneringsventiler som leder till vattenrensens utjämningsbassänger utrustade med både stigande spindlar (fig. 1) och icke-stigande spindlar (fig. 2.). På ventiler med stigande spindel är det lätt för operatörerna att se ventilens läge genom att observera spindelns läge ovanför ventilratten (röd pil). Ventiler med icke-stigande spindel har ingen visuell indikation av ventilens läge (blå pil): spindelns läge stiger inte ovanför ratten när kilen lyfts. Det var svårt för operatörerna veta om invallningens dräneringsventil, som var av typen icke-stigande spindel, var öppen eller stängd utan att fysiskt vrida den. Dålig belysning i området gjorde det svårt för operatörerna att se ventilernas läge. Mer information finns i CSB-rapport nr 2010.02.I.PR

Visste du det här?

- Det finns två typer av kilslidsventiler som ser likadana ut. (Bild 1 och 2.)
- Att använda ventiler av två olika typer i samma område kan skapa en "vilseledning", det vill säga en situation där ett misstag är mer troligt.
- Driftinstruktioner ger information om hur en process hanteras säkert. Där det är svårt att se en ventils läge, hjälper bilder att förklara rätt ventilläge.
- Dålig belysning kan göra det svårt att se små skillnader mellan olika utrustningar. Detta var en avgörande faktor vid den här händelsen.

Vad kan du göra?

- Om du lägger märke till utrustningar som ser likadana ut, men fungerar på olika sätt, ska du informera din arbetsledare. Det kan finnas flera sätt att undvika vilseledning:
 - Lägg till bilder för att förbättra driftinstruktioner genom att visa korrekt läge för ventiler eller annan utrustning.
 - Byt ut ventiler så att samtliga fungerar på samma sätt och gör dessa ändringar med Management of Change (MOC).
- Där dålig belysning försvårar driften bör belysningen i området förbättras för att minska risken för misstag, men också för att förbättra den allmänna säkerheten. (Återigen, följ MOC)
- Vissa företag betraktar vilseledande situationer som tillbud och önskar att de rapporteras som tillbud eller med hjälp av annan rapportering.
- Se även Beacon från juni 2006 för information om en annan incident som rörde ett ventillfel.

Fastna inte i en vilseledande situation!